

Social- och hälsovårdsutskottets betänkande nr 45 om regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för arbetstagare och vissa lagar som har samband med den samt om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring

Riksdagen remitterade den 17 november 1993 regeringens proposition nr 282 med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för arbetstagare och vissa lagar som har samband med den samt om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Utskottet har med anledning av ärendet hört äldre regeringsskreteraren Katriina Alaviuhkola vid social- och hälsovårdsministeriet, regeringsrådet Esa Lonka vid arbetsministeriet, avdelningschefen Pentti Koivistoinen vid Pensionskyddscentralen, verkställande direktören Tapani Miettinen vid Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund, ombudsmannen Johan Åström vid Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, socialpolitiska ombudsmannen Markku Koponen vid Affärsarbetsgivarnas Centralförbund, miljösekreteraren Markku Wallin vid Finlands Fackförbunds Centralorganisation och socialsekreteraren Veikko Simpanen vid Finlands Tekniska Funktionsorganisationers Centralförbund FTFC.

Regeringen föreslår att tillämpningsområdet för det lagstadgade arbetspensionsskyddet och olycksfallsförsäkringsskyddet skall samordnas i de fall då arbetet utförs utomlands. Enligt förslaget skall arbetspensionsskydd alltid ordnas för minst två år när en arbetstagare sänds utomlands för att arbeta där. Pensionslönen för arbete utomlands skall i regel bestämmas enligt den lön

som skulle ha betalats för liknande arbete i Finland. Detta skall gälla såväl obligatoriska som frivilliga försäkringar. Vidare föreslås att tillämpningsområdet för olycksfallsförsäkring skall regleras på samma sätt som tillämpningsområdet för arbetspensionsskydd, om en arbetstagare medan arbetsförhållandet pågår stationeras utomlands hos ett företag som hör till samma grupp av företag som arbetsgivaren. En förutsättning för regleringen är att arbetet är tillfälligt.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av 1994.

Social- och hälsovårdsutskottet finner det angeläget att arbetstagare som stationeras utomlands känner till sina pensionsrättigheter. Därför är det viktigt att arbetstagarna uppmärksammas på att de enligt 10 a § lagen om pension för arbetstagare har rätt att låta kontrollera om ett pensionsbeslut är riktigt när det gäller den tjänstgöringstid som berättigar till pension och den pensionsgrundande lönen samt upplyses om att de vid behov har rätt att söka ändring i beslutet.

Av de orsaker som framgår av regeringens proposition finner social- och hälsovårdsutskottet förslagen behövliga och ändamålsenliga. Utskottet föreslår därför vördsamt

att lagförslagen skall godkännas utan ändringar.

Helsingfors den 24 november 1993

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Skinnari, vice ordföranden Taina, medlemmarna U. Anttila, Antvuori, Kempainen,

Kuittinen, Nordman, O. Ojala, Puhakka och Stenius-Kaukonen samt suppleanterna Koistinen och Takala.

Reservation

Regeringens proposition kan leda till felaktiga beslut om arbetstagares pensioner, om den lön som skulle ha betalats för liknande arbete i Finland eller en lön som i övrigt kan anses motsvara arbetet läggs till grund för den pension som betalas för arbete utomlands. Det finns helt enkelt inte alltid liknande arbete i Finland. Vi anser att pensionen för en utlandsstationerad arbetstagare måste grunda sig på den förtjänst som förskotts innehållning skall verkställas på. Därför måste 7 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen om pension för vissa konstnärer och vissa redaktörer i arbetsförhållande ändras.

På grundval av det ovanstående föreslår vi

att lagförslagen i övrigt skall godkännas enligt utskottets betänkande, men att 7 § i det första lagförslaget, 6 § i det andra lagförslaget och 7 § i det tredje lagförslaget godkänns sålydande:

1.

7 §

Arbetsförtjänst som avses i denna paragraf bestäms enligt samma grunder som tillämpas vid förskotts innehållning av skatt. Semesterersättning som skall betalas vid ett arbetsförhållandes upphörande beaktas dock inte. (Utesl.) Har ersättning för arbete avtalats att helt eller delvis utgå i form av betjäningssavgift eller frivilliga gåvor av allmänheten, anses genom dem erhållen

inkomst såsom arbetsförtjänst som avses i denna paragraf. Från arbetsförtjänsten för vart och ett kalenderår avdras dock vid tillämpningen av denna paragraf ett belopp som motsvarar det i 12 b § avsedda procenttal för arbetstagarnas pensionsavgift som fastställts för kalenderåret i fråga.

2.

6 §

Den lön för vilken försäkringspremie skall betalas bestäms enligt samma grunder som tillämpas vid förskotts innehållning av skatt. Social- och hälsovårdsministeriet har likväl rätt att av särskilda skäl bestämma att på något arbetsområde även andra beräkningsgrunder får tillämpas. (Utesl.)

3.

7 §

Arbetsgivare är skyldig att erlagga en försäkringspremie som räknas på basis av de löner han har betalt för arbete som omfattas av denna lag och enligt den försäkringspremieprocent som social- och hälsovårdsministeriet årligen fastställer på framställning av pensionskassan. Den lön för vilken försäkringspremie skall erläggas bestäms enligt samma grunder som tillämpas vid förskotts innehållning på skatt. (Utesl.) Premieprocenten kan fastställas till en lägre nivå för lönen för de arbetstagare som vid utgången av kalenderåret i fråga har fyllt 24 år.

Helsingfors den 24 november 1993

Marjatta Stenius-Kaukonen

Outi Ojala

Jouko Skinnari